

ALIANȚA ORGANIZAȚIILOR
PENTRU PERSOANE CU DIZABILITĂȚI

RAPORT DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE

A ACȚIUNILOR RELEVANTE INCLUZIUNII PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI DIN PLANUL NAȚIONAL DE ACȚIUNI PE ANUL 2017 PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI NAȚIONALE PRIVIND OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ PENTRU ANII 2017-2021

Această publicație este realizată de A.O. „Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova” cu suportul Fundației Est-Europene în parteneriat cu Centrul „Parteneriat pentru Dezvoltare”, din resursele acordate de Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC) și Guvernul Suediei. Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al donatorilor.

Cuprins

Acronime și abrevieri	3
Introducere	4
Capitolul I. Descrierea implementării acțiunilor monitorizate	7
Capitolul II. Concluzii și recomandări privind evaluarea acțiunilor ce vizează asigurarea dreptului la muncă a persoanelor cu dizabilități	26

Acronime și abrevieri

SAIPA	Agencia de Intervenție și Plăți pentru Agricultură
ANOFM	Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
ATOFM	Agencia Teritorială pentru Ocuparea Forței de Muncă
AOPD	Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova
BNS	Biroul Național de Statistică
CEDA	Centrul pentru Educație Antreprenorială și Asistență în Afaceri
IÎPT	Instituție de învățământ profesional-tehnic
MADRM	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
Matrice	Matricea de acțiuni pentru implementarea Strategiei naționale privind ocuparea forței de muncă pentru anii 2017-2021
MECC	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării
MEI	Ministerul Economiei și Infrastructurii
MSMPS	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale
OPM	Observatorul Pieței Muncii
PNA 2017	Planul național de acțiuni pe anul 2017 pentru implementarea Strategiei naționale privind ocuparea forței de muncă pentru anii 2017-2021
SNOFM	Strategia Națională privind ocuparea forței de muncă pentru anii 2017-2021

Introducere

Strategia națională privind ocuparea forței de muncă pentru anii 2017-2021 (în continuare SNOFM) a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1473 din 30 decembrie 2016¹ și reprezintă principalul document de politici care ghidează acțiunile statului în domeniul ocupării forței de muncă pe termen mediu.

Elaborarea SNOFMa fost determinată de necesitatea echilibrării pieței muncii prin creșterea nivelului ocupării și a calității acesteia, de sporirea competitivității și a capacității de angajare a forței de muncă, prin asigurarea unui grad mai mare de incluziune pe piața muncii a grupurilor social-vulnerabile. SNOFM își propune să contribuie atât la atenuarea nivelului sărăciei și a excluziunii sociale, cât și la dezvoltarea durabilă a economiei și, prin urmare, la creșterea calității vieții populației din Republica Moldova.

Prioritățile de intervenție ale SNOFMconstituie:

- Crearea oportunităților de angajare formală, non-discriminatorie și productivă;
- Dezvoltarea capitalului uman pentru șanse sporite de angajare;
- O mai bună guvernare a pieței muncii;
- Valorificarea potențialului migrației pentru dezvoltare durabilă.

SNOFM abordează inclusiv calitatea vieții și incluziunea socială, cu accent pe problematica grupurilor vulnerabile și își propune să contribuie la crearea oportunităților egale pentru aceste grupuri în domeniul dezvoltării profesionale și angajării în câmpul muncii.

Potrivit SNOFM, și anume, Capitolul I. Contextul ocupării forței de muncă în Republica Moldova, pct. 3. Calitatea vieții și incluziunea socială, persoanele cu dizabilități constituie unul din grupurile vulnerabile și se confruntă cu fenomenul discriminării și excluziunii de pe piața muncii, iar gospodăriile cu persoane cu dizabilități au venituri mai mici. Deși cadrul legislativ referitor la incluziunea socială a grupurilor vulnerabile (persoane cu dizabilități, de etnie romă, tineri, imigranți sau migranți reînțorși etc.) a fost îmbunătățit, serviciile de plasare în câmpul muncii nu sunt suficiente și nici adaptate la necesitățile acestora, nefiind create mecanismele de implementare a legislației. Printre aceste măsuri pot fi: stimularea angajatorilor, ajustarea locului de muncă la necesitățile persoanelor cu dizabilități, necesitatea elaborării cadrului legal pentru înființarea întreprinderilor sociale, reglementarea mecanismului de cotare/rezervare a locurilor de muncă adresate persoanelor cu dizabilități, prin care să se prevadă crearea unui fond în care angajatorii să achite sancțiunile în caz de neangajare a persoanelor cu dizabilități etc.

Astfel, acest Raport se va axa pe monitorizarea implementării doar a unor măsuri din SNOFM din perspectiva incluziunii persoanelor cu dizabilități.

Conform pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 1473 din 30 decembrie 2016, MSMPS elaborează anual Planul de acțiuni pentru implementarea SNOFM în comun cu celelalte autorități competente, avînd ca punct de referință Matricea de acțiuni pentru implementarea Strategiei naționale privind ocuparea forței de muncă pentru anii 2017-2021 (în continuare Matrice), precum și costurile exacte și sursele de finanțare aferente acestora. Planul național de acțiuni pe anul 2017 pentru implementarea SNOFM (în continuare PNA 2017) a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 582 din 24 iulie 2017² și conține 69 de acțiuni.

Acțiuni specifice, care vizează exclusiv persoanele cu dizabilități, nu se regăsesc în conținutul PNA 2017. Prin urmare, Secretariatul Asociației Obștești „Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova” (în continuare Secretariatul AOPD) a selectat pentru monitorizare 16 acțiuni din PNA 2017, pe care le consideră relevante din perspectiva incluziunii persoanelor cu dizabilități, și anume:

Prioritatea 1. Crearea oportunităților de angajare formală, nondiscriminatorie și productivă

1.2.1. Facilitarea creării locurilor de muncă în zonele rurale și orașele mici prin implementarea politicii de subvenționare, inclusiv pentru tineri;

1.4.1. Promovarea proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative, care are drept scop promovarea reglementărilor antreprenoriatului social;

¹ <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=369765>

² <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=372598>

- 1.5.1. Inițierea creării observatorului pieței muncii;
- 1.5.2. Instruirea persoanelor implicate în activitatea observatorului pieței muncii;
- 1.5.3. Crearea Comitetului interinstituțional care să asigure informații și date pentru funcționarea observatorului pieței muncii;
- 1.6.1. Realizarea cercetării statistice „Tranziția de la muncă la pensionare”;
- 1.6.2. Revizuirea metodologiei Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă privind elaborarea prognozei pieței muncii pe termen scurt;
- 1.6.3. Realizarea cercetărilor pe piața forței de muncă privind evaluarea competențelor cognitive, socio-emoționale și barierele de angajare;
- 1.7.1. Identificarea, colectarea și prelucrarea categoriilor de date lipsă pentru elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicilor de ocupare.

Prioritatea 2. Dezvoltarea capitalului uman pentru șanse sporite la angajare

- 2.1.1. Promovarea parteneriatelor active „școală-întreprindere” pentru îmbunătățirea calității formării profesionale;
- 2.1.2. Dezvoltarea și implementarea serviciilor de ghidare în carieră în cadrul structurilor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă;
- 2.2.1. Dezvoltarea centrelor de excelență și promovarea rolului acestora în asigurarea calității procesului de formare profesională a muncitorilor calificați.

Prioritatea 3. O mai bună guvernare a pieței muncii

- 3.2.1. Reorganizarea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă și a structurilor teritoriale;
- 3.2.2. Instruirea personalului Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă/agențiilor teritoriale pentru ocuparea forței de muncă în scopul consolidării capacităților de implementare a măsurilor noi de ocupare;
- 3.5.1. Promovarea noii legi privind susținerea ocupării forței de muncă;
- 3.6.2. Prestarea serviciilor de formare profesională a șomerilor și susținerea acestora la încadrarea în câmpul muncii după absolvire.

Instituțiile publice responsabile de implementarea acțiunilor enumerate, potrivit PNA 2017, sunt: MADRM, MEI, MSMPS, MECC, ANOFM și BNS.

Monitorizarea acțiunilor respective a fost realizată de către Secretariatul AOPD, în cadrul proiectului „Parteneriate locale și implicare națională pentru incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități”, grație suportului oferit de Fundația Est-Europeană în parteneriat cu Centrul „Parteneriat pentru Dezvoltare”, din resursele acordate de Swiss Cooperation in Moldova și Guvernul Suediei. Scopul proiectului este de a implica activ persoanele cu dizabilități la luarea deciziilor care le vizează și de a beneficia de un mediu mai favorabil incluziunii sociale. În vederea realizării Obiectivului specific 2 al proiectului. Advocacy pentru influențarea politicilor emergente cu implicarea membrilor Platformei preocupate de promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, AOPD aselectat un consultant independent – Ludmila Ciocan, care a acordat suport metodologic Secretariatului AOPD în procesul de monitorizare și elaborare a prezentului Raport.

Scopul monitorizării este îmbunătățirea planificării și implementării anuale a acțiunilor necesare pentru realizarea obiectivelor SNOFM din perspectiva incluziunii persoanelor cu dizabilități. Prin constatările și recomandările expuse în acest Raport, Secretariatul AOPD mizează pe crearea oportunităților egale în domeniul dezvoltării profesionale și angajării în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități, precum și o mai bună colectare a datelor referitoare la acest grup în procesul implementării SNOFM.

În vederea monitorizării celor 16 acțiuni selectate din PNA 2017, Secretariatul AOPD a stabilit următoarele **obiective specifice**:

- a) analiza Raportului pe marginea PNA 2017, precum și a rapoartelor anuale de activitate ale instituțiilor responsabile de implementarea SNOFM;
- b) expedierea demersurilor către instituțiile responsabile de implementarea SNOFM în scop de clarificare a valorilor indicatorilor, a termenelor de realizare, solicitarea datelor dezagregate pe criteriul dizabilitate sau altor aspecte legate de implementarea acțiunilor monitorizate;

- c) estimarea gradului de implementare a acțiunilor monitorizate, inclusiv a celor cu termen limită de implementare în perioada de monitorizare, precum și a acțiunilor cu caracter continuu prevăzute pentru toată perioada 2017-2021;
- d) analiza coraportului dintre acțiunile planificate și cele realizate în perioada de monitorizare în baza indicatorilor de progres;
- e) elaborarea recomandărilor privind procesul de planificare și implementare a acțiunilor SNOFM pentru anii succesivi.

Monitorizarea celor 16 acțiuni selectate din PNA 2017 s-a bazat pe analiza de conținut și analiza datelor statistice, principalele surse de date constituind paginile web ale autorităților administrației publice centrale, răspunsurile instituțiilor responsabile de implementarea acțiunilor monitorizate la demersurile Secretariatului AOPD, rapoartele anuale ale instituțiilor respective, cercetările BNS.

³ <https://msmps.gov.md/ro/content/raport-pe-marginea-planului-national-de-actiuni-pe-anul-2017-pentru-implementarea-0>

Capitolul I.

Descrierea implementării acțiunilor monitorizate

Nr.	Acțiunea monitorizată	Termen de implementare conform Matricei	Termen de realizare conform PNA 2017	Costuri estimate (mii lei)	Instituția responsabilă	Indicatori stabiliți	Indicatori realizați	Descrierea progresului înregistrat
1	1.2.1. Facilitarea creării locurilor de muncă în zonele rurale și orașele mici prin implementarea politicii de subvenționare, inclusiv pentru tineri;	2017-2021	Pe parcursul anului 2017	900 000,0	MADRM	Număr de locuri de muncă nou-create; Număr de tineri beneficiari care au obținut subvenții majorate cu 15%	circa 4299 de locuri de muncă nou-create 359 de tineri beneficiari care au obținut subvenții majorate cu 15% (MSMPS) 161 de tineri beneficiari care au obținut subvenții majorate cu 15% (AIPA)	<ul style="list-style-type: none"> Analiza Raportului MSMPS pe marginea PNA 2017³, reflectă următoarele: Pe parcursul anului 2017 au fost create 4299 locuri de muncă noi urmare a implementării politicii de subvenționare. Din numărul total de beneficiari de subvenții – 359 tineri au obținut subvenții majorate cu 15%. Pe parcursul anului au fost create 55 de locuri de muncă în domeniul agroturismului. Potrivit Raportului anual de activitate al IP „Agenției de Intervenții și Plăți pentru Agricultură”⁴, sunt înregistrate următoarele rezultate: În anul 2017 subvenții majorate cu 15% au solicitat 161 de tineri fermieri ale căror subvenții s-a majorat cu 3,2 mil. lei. Totodată, femeile – fermier de asemenea beneficiază de subvenții majorate cu 15 % pentru aceleași submăsuri, astfel că au solicitat subvenții majorate 196 femei-fermier, ale căror subvenții s-a majorat cu 5,4 mil. lei.

³ <https://msmps.gov.md/ro/content/raport-pe-marginea-planului-national-de-actiuni-pe-anul-2017-pentru-implementarea-strategiei>

⁴ http://aipa.gov.md/sites/default/files/Raportul%20anual%20activitate%20AIPA_2017.pdf

Nr.	Acțiunea monitorizată	Termen de implementare conform Matricei	Termen de realizare conform PNA 2017	Costuri estimate (mii lei)	Instituția responsabilă	Indicatori stabiliți	Indicatori realizați	Descrierea progresului înregistrat
	<p>Comentariu: Acțiunea monitorizată este prevăzută pentru întreaga perioadă de implementare a SNOFM.</p> <p>Conform Hotărârii Guvernului nr. 455 din 21 iunie 2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediul rural, FNDAMR a constituit 900,0 mil. lei – cu 28% mai mult decât în anul 2016⁵. Din suma totală, 339,0 mil. lei au constituit restanțele față de cererile fermierilor din anul 2016, iar 520,0 mil. lei, au constituit finanțarea cererilor producătorilor agricoli, depuse pe parcursul anului 2017, aferente măsurilor de sprijin. Totodată, din suma totală pentru anul 2017, a fost achitată contribuția statului pentru Fondul Național al Viei și Vinului (30,0 mil. lei) și cheltuielile de administrare a Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural (11,0 mil. lei). Din această informație deducem că, de fapt, nu au fost acordate mijloace financiare suplimentare pentru a spori semnificativ numărul beneficiarilor de subvenții în raport cu anul precedent. Observăm că circa 37% din buget constituie restanțele pentru anul precedent.</p> <p>Sursele de date analizate (MSMPS și AIPA) oferă date neuniforme cu privire la numărul de tineri beneficiari care au obținut subvenții majorate cu 15%, în 2017 și anume: 161 beneficiari (conform AIPA) și 359 beneficiari (conform MSMPS).</p> <p>Acțiunea nu a avut o țintă stabilită, pentru a evalua nivelul de atingere a țintei, cu toate că sunt prezentate rezultatele intervențiilor.</p> <p>Indicatorul privind numărul de beneficiari de subvenții a fost dezagregat pe criterii de gen și vârstă. Nu sunt prezentate date dezagregate pe criteriul de dizabilitate.</p>							
2	1.4.1. Promovarea proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative, care are drept scop promovarea reglementărilor antreprenoriatului social;	2017	Trimestrul II 2017	În limita mijloacelor disponibile	MEI	Proiect de Lege aprobat	Legea nr 223 din 02.11.2017 – privind modificarea și completarea unor acte legislative http://lex.justice.md/md/372683%20/	<ul style="list-style-type: none"> Conform Raportului pe marginea PNA 2017 prin Legea nr. 223 din 02.11.2017 au fost operate modificări într-un șir de acte normative, prin care s-au introdus reglementări cu privire la antreprenorialul social. Legea va intra în vigoare la 6 luni din data publicării, perioada în care se creează mecanismul de implementare a cestei legi.
	<p>Comentariu: Legea a fost aprobată în trimestrul IV, și anume, la 02.11.2017; publicată la 24.11.2017 în Monitorul Oficial Nr. 411-420 art. Nr: 689; data intrării în vigoare 24.05.2018. Noile prevederi menționează expres că constituie activități de antreprenoriat social inclusiv activitățile din domeniile orientate spre protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități și ale familiilor lor în scopul incluziunii sociale a acestora.</p>							

⁵ Ibidem, pag. 4

Nr.	Acțiunea monitorizată	Termen de implementare conform Matricei	Termen de realizare conform PNA 2017	Costuri estimate (mii lei)	Instituția responsabilă	Indicatori stabiliți	Indicatori realizați	Descrierea progresului înregistrat
3	1.5.1. Inițierea creării observatorului pieței muncii (OPM)	2017	Trimestrul IV 2017	În limitele mijloacelor disponibile	MSMPS ANOFM	Instituție gazdă a OPM identificată; Echipa OPM constituită	Direcția planificare, evaluare și sinteză din cadrul ANOFM reprezintă instituția gazdă a OPM. Echipa OPM este formată din 2 membri, urmează să fie completată cu încă un membru.	<ul style="list-style-type: none"> Conform Raportului MSMPS pe marginea PNA 2017 a fost aprobat Ordinul MSMPS nr.942 din 6 decembrie 2017, „Cu privire la Crearea Observatorului pieței muncii”. Totodată, a fost instituit grupul interinstituțional de lucru pentru elaborarea și punerea în aplicare Acordului de Parteneriat pentru asigurarea funcționării acestuia. Conform Ordinului, OPM se instituie în cadrul Direcției planificare, evaluare și sinteză din cadrul ANOFM. În prezent, de comun cu partenerii externi de dezvoltare, se elaborează Regulamentul OPM. Conform răspunsului ANOFM nr. 02-281 din 05 aprilie 2018, echipa OPM este formată din 2 membri și urmează să fie completată cu încă un membru.
<p>Comentariu: Raportul MSMPS pe marginea PNA 2017 nu conține informații referitoare la cel de-al doilea indicator monitorizat (echipa OPM), de aceea Secretariatul AOPD a expediat un demers către ANOFM în scop de solicitare a informației. Constatăm astfel că echipa OPM era încă incompletă.</p>								
4	1.5.2. Instruirea persoanelor implicate în activitatea observatorului pieței muncii	2017	Pe parcursul anului	În limitele mijloacelor disponibile	MSMPS ANOFM	Număr de instruirii realizate; Număr de persoane instruite.	Nerealizate Nici un angajat OPM instruit	<ul style="list-style-type: none"> Conform Raportului MSMPS pe marginea PNA 2017, cu suportul partenerilor externi de dezvoltare se identifică resurse necesare instruirii persoanelor angajate în cadrul OPM. Conform răspunsului ANOFM nr. 02-281 din 05 aprilie 2018, instruirii ce țin de domeniu dat urmează să se desfășoare în 2018.
<p>Comentariu: Acțiunea nu a fost realizată pe parcursul anului 2017, fiind transferată pentru 2018.</p>								

Nr.	Acțiunea monitorizată	Termen de implementare conform Matricei	Termen de realizare conform PNA 2017	Costuri estimate (mii lei)	Instituția responsabilă	Indicatori stabiliți	Indicatori realizați	Descrierea progresului înregistrat
5	1.5.3. Crearea Comitetului interinstituțional care să asigure informații și date pentru funcționarea observatorului pieței muncii	2017	Pe parcursul anului	În limitele mijloacelor disponibile	MSMPS	Comitet interinstituțional înființat; Număr de instituții participante în cadrul Comitetului; Număr de reuniuni organizate	Nerealizat Nerealizat Nerealizat	<ul style="list-style-type: none"> Conform Raportului MSMPS pe marginea PNA 2017 acțiunea este în proces de realizare și pe parcursul anului 2018. În anul 2018 trimestrul III, se lucrează asupra Acordului de Parteneriat cu privire la cooperarea partenerilor privind asigurarea funcționalității OPM, între instituțiile producătoare de date și informații statistice. Conform răspunsului BNS din 04 aprilie 2018, prin Dispoziția Guvernului nr. 89 din 24.08.17 a fost instituit un Grup de lucru, BNS fiind membru. BNS furnizează date statistice disponibile, necesare pentru realizarea sarcinilor acestuia.
<p>Comentariu: Deși au fost întreprinse anumite măsuri în vederea realizării acțiunii respective, acțiunea se consideră nerealizată în 2017, deoarece rezultatele preconizate nu au fost obținute până la finele anului 2017. Acțiunea este în curs de implementare în 2018.</p>								
6	1.6.1. Realizarea cercetării statistice „Tranziția de la muncă la pensionare”	Acțiunea nu se regăsește.	Pe parcursul anului	126,0	BNS	Cercetare realizată și rezultate ale cercetării diseminate publicului larg	Cercetare realizată și rezultate publicate http://www.statistica.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=5764	<ul style="list-style-type: none"> Conform MSMPS Raportului pe marginea PNA 2017, cercetarea statistică „Tranziția de la muncă la pensionare” a fost realizată în termenii stabiliți. Rezultatele cercetării au fost diseminate publicului larg la 29 septembrie 2017. (www.statistica.gov.md)
<p>Comentariu: Cercetarea reflectă inclusiv aspecte ce țin de dizabilitate și anume: Din numărul total de persoane cu vârsta de 50-65 ani, 12,1% beneficiau de pensie de dizabilitate. Din cauza capacității reduse de muncă, ponderea celor care au un loc de muncă printre persoanele care beneficiază de pensie de dizabilitate este mult mai mică, decât printre cele care beneficiază de pensie pentru limita de vârstă (14,3% față de 23,3%). În cazul bărbaților și locuitorilor din orașe, această diferență este foarte mare. Dintre beneficiarii de pensii pentru limita de vârstă 76,7% nu lucrau, iar în rândul beneficiarilor de pensii de dizabilitate ponderea aceasta a fost de 85,7%. Datele prezentate referitoare la persoanele beneficiare de pensii de dizabilitate sunt dezagregate pe criterii de gen și mediu de reședință.</p>								

Nr.	Acțiunea monitorizată	Termen de implementare conform Matricei	Termen de realizare conform PNA 2017	Costuri estimate (mii lei)	Instituția responsabilă	Indicatori stabiliți	Indicatori realizați	Descrierea progresului înregistrat
7	1.6.2. Revizuirea metodologiei Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă privind elaborarea prognozei pieței muncii pe termen scurt	2017	Pe parcursul anului	495,8 (25.000 \$ SUA sursă externă)	MSMPS BNS	Metodologie revizuită	Metodologie revizuită în 2017 și în proces de pilotare în 2018	<ul style="list-style-type: none"> Conform Raportului pe MSMPS marginea PNA 2017, metodologia ANOFM privind elaborarea prognozei pieței muncii pe termen scurt a fost revizuită cu suportul Băncii Mondiale. În rezultatul revizuirii Metodologiei: <ul style="list-style-type: none"> A fost introdus un modul nou, care permite colectarea a datelor statistice cu privire la competențele forței de muncă; A fost revizuită modalitatea de eșantionare cu scopul asigurării selecției mai bune a eșantionului, ceea ce va permite obținerea datelor de o calitate mai înaltă în procesul de chestionare a angajatorilor. Va fi automatizat procesul de colectare, analiză și interpretare a datelor Prognozei pieței muncii. Măsurile realizate vor permite obținerea unei Prognoze ale pieței muncii, conform așteptărilor beneficiarilor finali (elevi, studenți, angajatori, ministere). Prin răspunsul ANOFM nr. 02-281 din 05 aprilie 2018 se comunică că în cadrul proiectului "Dezvoltarea capacităților statistice pe baza datelor ce țin de abilități", finanțat de Banca Mondială, ANOFM a modernizat metodologia privind elaborarea Prognozei pieței muncii pe termen scurt. Softul elaborat în baza metodologiei este în proces de lucru și va fi finisat în trimestrul II, 2018.

Nr.	Acțiunea monitorizată	Termen de implementare conform Matricei	Termen de realizare conform PNA 2017	Costuri estimate (mii lei)	Instituția responsabilă	Indicatori stabiliți	Indicatori realizați	Descrierea progresului înregistrat
								<ul style="list-style-type: none"> MSMPS informează prin răspunsul nr. 01-5756 din 07.08.2018 că în perioada mai – iunie 2018 a fost pilotat/testat procesul de colectare a datelor conform Metodologiei noi. ANOFM este în proces de prelucrare a datelor colectate de la agenții economici.
<p>Comentariu: Indicatorul de monitorizare conform Matricei este „Prognoze ale pieței muncii elaborate”, iar cel prevăzut în PNA 2017 este „Metodologie revizuită”. Deși metodologia a fost revizuită în 2017, unele acțiuni de finalizare a procesului (elaborarea softului, pilotarea colectării datelor în baza noii metodologii) au fost transferate pentru 2018. Această situație face dificilă aprecierea măsurii în care acțiunea a fost realizată în termen sau cu termen depășit, deoarece procesul de pilotare este necesar pentru a ajusta și definitivă o nouă metodologie.</p>								
8	1.6.3. Realizarea cercetărilor pe piața forței de muncă privind evaluarea competențelor cognitive, socio-emoționale și barierele de angajare	Acțiunea nu se regăsește.	Pe parcursul anului	4.000 \$ SUA 79,3 mii lei	MSMPS	2 cercetări realizate	Cercetări nerealizate în 2017, fiind transferate pentru 2018	<ul style="list-style-type: none"> Conform Raportului MSMPS pe marginea PNA 2017, acțiunea continuă și în anul 2018. Cercetările se preconizează a fi realizate în trimestrul II al anului 2018, cu suportul Băncii Mondiale. Dat fiind metodologia complicată, dar și nouă pentru Republica Moldova, cercetările se realizează cu întârziere. Scopul de bază al cercetărilor este colectarea datelor cu privire la competențele (cognitive, socio-emoționale) ale forței de muncă din Republica Moldova, informație valoroasă pentru elaborarea politicilor în domeniul educației și ocupării forței de muncă cu scopul sporirii capacității de angajare a forței de muncă din Republica Moldova.
<p>Comentariu: Rezultatul scontat al acțiunii (2 cercetări realizate) nu a fost atins pe parcursul anului 2017, dar din Raportul MSMPS deducem că este în proces de realizare.</p>								

Nr.	Acțiunea monitorizată	Termen de implementare conform Matricei	Termen de realizare conform PNA 2017	Costuri estimate (mii lei)	Instituția responsabilă	Indicatori stabiliți	Indicatori realizați	Descrierea progresului înregistrat
9	1.7.1. Identificarea, colectarea și prelucrarea categoriilor de date lipsă pentru elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicilor de ocupare	2017-2018	Pe parcursul anului	În limitele mijloacelor financiare alocate	BNS	Listă de indicatori elaborată	Acțiunea este în proces de realizare.	<ul style="list-style-type: none"> Conform Raportului MSMPS pe marginea PNA 2017, se relatează următoarele: În 2017 a fost angajat un expert internațional cu scopul analizării statisticii naționale în domeniul ocupării forței de muncă și identificării datelor lipsă, necesare monitorizării SNOFM. A fost prezentat primul proiect de raport cu privire la lipsa datelor în domeniul ocupării forței de muncă. Se constată lipsa următoarelor date necesare monitorizării mai bune a implementării SNOFM: date cu privire la sărăcia în muncă, cu privire la tranziția de la școală la muncă, indicatorii în domeniul ocupării persoanelor cu dizabilități, indicatorii cu privire la securitate și sănătate la locul de muncă, rata de acoperire cu convenții colective, organizații sindicale, altele. Urmează a fi prezentat raportul oficial, precum și recomandările privind ajustarea instrumentelor de colectare a datelor (AFM) cu scopul obținerii datelor lipsă. BNS comunică prin demersul nr. 21-06/75 din 16 iulie 2018: Raportul final al expertului cu propuneri și recomandări vis-a-vis de indicatorii statistici a fost prezentat în adresa MSMPS.
<p>Comentariu: Acțiunea este în curs de realizare în termen. Observăm că datele lipsă necesare monitorizării SNOFM includ indicatori în domeniul ocupării persoanelor cu dizabilități.</p>								

Nr.	Acțiunea monitorizată	Termen de implementare conform Matricei	Termen de realizare conform PNA 2017	Costuri estimate (mii lei)	Instituția responsabilă	Indicatori stabiliți	Indicatori realizați	Descrierea progresului înregistrat
10	2.1.1. Promovarea parteneriatelor active „școală-întreprindere” pentru îmbunătățirea calității formării profesionale	2017	Pe parcursul anului	În limitele mijloacelor financiare alocate	MECC	Număr de parteneriate școală-întreprindere create; Număr de persoane incluse în program	Parteneriate între 19 instituții de învățământ profesional tehnic și 43 agenți economici Peste 660 de elevi incluși în 21 de programe de formare profesională prin învățământ dual 65 de șomeri instruiți la locul de muncă;	<ul style="list-style-type: none"> Conform Raportului MSMPS pe marginea PNA 2017, pe parcursul anului 2017 a fost extins experimentul de formare profesională prin sistem dual la 21 programe de formare profesională prin învățământ dual. Astfel, formarea profesională duală este realizată prin cooperarea dintre 19 instituții de învățământ profesional tehnic cu 43 agenți economici. Totodată, în data de 11.01.2018 Guvernul a aprobat Regulamentul cu privire la organizarea programelor de formare profesională tehnică prin învățământ dual. Concomitent, au fost elaborate reglementări ce țin de formarea profesională la locul de muncă a șomerilor prin intermediul ANOFM. Pe parcursul anului 2017 au fost pilotate reglementările respective cu suportul OIM. Astfel, în cadrul pilotului au fost instruiți la locul de muncă 65 de șomeri. MECC prin răspunsul nr. 07-09/4822 din 19.06.2018 comunică următoarele: În scopul consolidării și extinderii colaborării instituțiilor de învățământ profesional cu angajatorii și cu asociațiile profesionale, precum și promovării programelor de instruire la locul de muncă, a fost majorat numărul de programe de formare profesională prin sistem dual.

Nr.	Acțiunea monitorizată	Termen de implementare conform Matricei	Termen de realizare conform PNA 2017	Costuri estimate (mii lei)	Instituția responsabilă	Indicatori stabiliți	Indicatori realizați	Descrierea progresului înregistrat
								<p>În anul de studii 2017- 2018, peste 660 de elevi își fac studiile la 21 de programe de formare profesională prin învățământ dual, care se realizează în parteneriat cu 19 instituții de învățământ și 43 de agenții economice.</p> <p>Totodată, prin Hotărârea Guvernului nr. 70 din 22.01.2018 a fost aprobat Regulamentul cu privire la organizarea programelor de formare profesională tehnică prin învățământ dual. Astfel, a fost definitivat cadrul normativ pentru organizarea programelor de formare profesională tehnică prin învățământ dual, precum și s-a triplat numărul elevilor încadrați la învățământul dual. Acțiunea menționată se desfășoară în limitele mijloacelor financiare alocate din bugetul de stat.</p>
<p>Comentariu: Acțiunea nu a avut o țintă prestabilită, cu toate acestea, din rapoartele MSMPS și MECC constatăm că în 2017 s-a majorat numărul de programe de formare profesională prin sistem dual, s-a triplat numărul elevilor incluși în învățământul dual și a fost aprobat cadrul normativ privind organizarea programelor de formare profesională tehnică prin învățământ dual. Aceste date ne permit să conchidem că acțiunea a avut un impact pozitiv asupra formării profesionale prin partenerialele dintre instituțiile de învățământ și întreprinderi. Datele privind numărul de persoane beneficiare de programele de formare profesională în sistem dual nu sunt dezagregate pe criterii de gen, de dizabilitate.</p>								

Nr.	Acțiunea monitorizată	Termen de implementare conform Matricei	Termen de realizare conform PNA 2017	Costuri estimate (mii lei)	Instituția responsabilă	Indicatori stabiliți	Indicatori realizați	Descrierea progresului înregistrat
11	2.1.2. Dezvoltarea și implementarea serviciilor de ghidare în carieră în cadrul structurilor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă	2017	Pe parcursul anului	În limitele mijloacelor financiare alocate	ANOFM	Sistem de ghidare în carieră dezvoltat; Număr de beneficiari și de servicii de ghidare în carieră pe grupe de vîrstă și gen	3 Centre de ghidare în carieră active în cadrul ATOFM Chișinău, Cahul și Soroca 2557 de beneficiari de servicii de ghidare în carieră, din care 57% - femei.	<ul style="list-style-type: none"> Conform Raportului MSMPS pe marginea PNA 2017, se relatează următoarele: În anul 2017 în cadrul celor trei Centre de Ghidare în Carieră au fost organizate în total 100 activități, cu participarea a 2558 beneficiari (cca. 51% femei) (elevi, tineri, persoane care sunt în căutarea unui loc de muncă). 138 persoane au fost testate prin intermediul Platformei CCP, iar 12 persoane cu dizabilități – prin intermediul platformei CASPER. Aceste activități au avut ca scop explorarea oportunităților pe piața forței de muncă, diversității profesiilor/meseriilor, evaluarea propriilor aptitudini și capacități profesionale, precum și ghidarea profesională în vederea integrării socio-economice de succes. Centrul pentru Educație și Dezvoltare Antreprenorială (CEDA) comunică prin răspunsul nr. 89/18 din 13.04.2018 că toate Centrele de ghidare în carieră sunt accesibile. Centrul de la Botanica are sistemul CASPER care evaluează psihologic persoanele cu dizabilități, iar RUWARD evaluează dexteritatea manuală. CEDA a organizat 8 programe de formare pentru dezvoltarea capacităților angajaților de la

Nr.	Acțiunea monitorizată	Termen de implementare conform Matricei	Termen de realizare conform PNA 2017	Costuri estimate (mii lei)	Instituția responsabilă	Indicatori stabiliți	Indicatori realizați	Descrierea progresului înregistrat
								ATOFM/Centrele din Cahul, Chișinău și Soroca, implicați în prestarea serviciilor de ghidare în carieră, precum și reprezentanți ai ANOFM. Aspecte privind ghidarea în carieră a persoanelor cu dizabilități au fost puse în discuție în cadrul tuturor programelor de instruire.
<p>Comentariu: În pofida faptului că acțiunea se raportează ca și realizată, aceasta nu a avut prestabilită ținta de beneficiari ai serviciilor de ghidare în carieră. Concomitent, se comunică că douăsprezece persoane cu dizabilități au fost testate prin intermediul Platformei Casper, care este un sistem computerizat de evaluare a persoanelor cu dizabilități cu vîrstă între 12-67 ani și permite identificarea potențialului acestora de potrivire cu profilul unui loc de muncă.</p>								
12	2.2.1. Dezvoltarea centrelor de excelență și promovarea rolului acestora în asigurarea calității procesului de formare profesională a muncitorilor calificați	2017	Pe parcursul anului	10.000,0	Ministerul Educației	5 Centre de excelență renovate; Număr de cadre didactice angajate în Centrele de excelență; Număr de beneficiari de servicii oferite din partea centrelor de excelență pe grupe de vîrstă și gen	Centrele nu au fost renovate în 2017 1024 cadre didactice angajate în cele 11 centre de excelență 13786 elevi care își fac studiile în centrele de excelență	<ul style="list-style-type: none"> Conform Raportului MSMPS pe marginea PNA 2017, se relatează următoarele: În contextul modernizării Centrelor de excelență, au fost încheiate contracte de reconstrucție a Centrului de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale, a Centrului de Excelență în Industria Ușoară; Centrului de Excelență în Servicii și Prelucrarea Alimentelor; Centrului de Excelență în Construcții și Transport; Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”, precum și realizate serviciile de proiectare pentru următoarele Centre de Excelență: Centrul de excelență în economie și finanțe, Centrul de excelență în energetică și electronică, Centrul de excelență în educație artistică „Ștefan Neaga”, Centrul de excelență în Horticultură și Tehnologii Agricole din Țaul.

Nr.	Acțiunea monitorizată	Termen de implementare conform Matricei	Termen de realizare conform PNA 2017	Costuri estimate (mii lei)	Instituția responsabilă	Indicatori stabiliți	Indicatori realizați	Descrierea progresului înregistrat
								<ul style="list-style-type: none"> Prin răspunsul nr. 07-09/4822 din 19.06.2018, MECC comunică următoarele: În anul de studii 2017-2018 au funcționat 11 centre de excelență în care au studiat 13.786 de elevi și au activat 1024 cadre didactice. Totodată a fost elaborată documentația de proiect pentru alte 4 Centre de excelență: Centrul de excelență în educația artistică „Ștefan Neaga”, Centrul de excelență în economie și finanțe, Centrul de excelență în energetică și electronică, Centrul de excelență în horticultură și tehnologii agricole din Țaul. După renovarea centrelor, va fi asigurat tehnic accesul fizic al persoanelor cu dizabilități. În ÎIPT în anul de studii 2017-2018 își fac studiile circa 1.000 de elevi cu grad sever de dizabilitate, accentuat sau mediu și constituie 2,14% din nr. total de elevi. În instituțiile de învățământ profesional tehnic post-secundar, inclusiv și în centrele de excelență, distribuția elevilor pe vârste se prezintă astfel: 3,6 % din elevii au vârsta de până la 16 ani, 20,2 % – 16 ani, 22,4 % – 17 ani, 21,8 % – 18 ani, 19,9 % – 19 ani, iar 12,1% dintre elevi au vârste de 20 ani și peste. În aceste instituții din numărul total al elevilor, fetele reprezintă 53,2 la sută.

Nr.	Acțiunea monitorizată	Termen de implementare conform Matricei	Termen de realizare conform PNA 2017	Costuri estimate (mii lei)	Instituția responsabilă	Indicatori stabiliți	Indicatori realizați	Descrierea progresului înregistrat
<p>Comentariu: Deși pentru 2017 a fost planificată renovarea a 5 centre de excelență, această acțiune nu a fost realizată, fiind la etapa incipientă (încheierea contractelor de reconstrucție) și respectiv a fost transferată pentru 2018. Indicatorii privind numărul de cadre didactice angajate în Centrele de excelență și numărul de beneficiari de servicii oferite din partea centrelor de excelență pe grupe de vîrstă și gen, nu au fost prestabilite și nu presupun dezagregarea datelor pe criteriul de dizabilitate, ci doar pe criteriile de gen și vîrstă. Raportul MSMPS și informația prezentată de MECC nu reflectă dacă numărul cadrelor didactice și respectiv numărul elevilor din cadrul centrelor de excelență înregistrează o dinamică pozitivă sau negativă în anul de studii 2017-2018 față de anul precedent. De asemenea, dezagregarea datelor pe criteriile de gen și vîrstă se referă la toți elevii din învățământul profesional tehnic și nu sunt prezentate separat pe tipuri de instituții. În cazul elevilor cu dizabilități, MECC a prezentat date referitor la numărul și respectiv ponderea acestora în numărul total de elevi din învățământul profesional tehnic, fără a specifica cîți din ei își fac studiile în centrele de excelență.</p>								
13	3.2.1. Reorganizarea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă și a structurilor teritoriale	2017	Trimestrul III	În limitele mijloacelor financiare alocate	MSMPS	Noua structură de organizare a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă aprobată	Nerealizat	<ul style="list-style-type: none"> Conform Raportului MSMPS pe marginea PNA 2017, se relatează următoarele: Reorganizarea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă va avea loc după aprobarea Legii noi cu privire la promovarea ocupării forței de muncă, în anul 2018.
<p>Comentariu: Acțiunea nu a fost realizată în 2017, iar Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă a fost pus în consultare publică la data de 14.09.2018 aici.</p>								
14	3.2.2. Instruirea personalului Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă/ agențiilor teritoriale pentru ocuparea forței de muncă în scopul consolidării capacităților de implementare a măsurilor noi de ocupare	2017	Pe parcursul anului	În limitele mijloacelor financiare alocate	ANOFM	Număr de instruirii organizate; Număr de angajați instruiți	Nerealizat Nerealizat	<ul style="list-style-type: none"> Conform Raportului MSMPS pe marginea PNA 2017, se relatează următoarele: Ținându - se cont de comentariu expus la acțiunea precedentă, instruirea personalului ANOFM privind implementarea Legii noi cu privire la promovarea ocupării forței de muncă va fi efectuată în anul 2018. Concomitent, cu scopul consolidării capacităților ANOFM privind implementarea serviciilor și măsurilor de ocupare a forței de muncă au fost organizate în jur de 80 activități de instruire:

Nr.	Acțiunea monitorizată	Termen de implementare conform Matricei	Termen de realizare conform PNA 2017	Costuri estimate (mii lei)	Instituția responsabilă	Indicatori stabiliți	Indicatori realizați	Descrierea progresului înregistrat
								<p>26 seminare de instruire, 11 ateliere de lucru, 12 vizite de studiu (deplasări cu scop instructiv), 25 cursuri de instruire și 5 programe de instruire. Gradul de instruire a personalului din cadrul Agenției Naționale și structurilor sale a constituit 99,3%.</p> <ul style="list-style-type: none"> Centrul pentru Educație și Dezvoltare Antreprenorială comunică prin demersul nr. 89/18 din 13.04.2018 că a organizat 8 programe de formare profesională pentru angajații ATOFM/ Centrele de ghidare în carieră pe diverse subiecte. Aspecte privind ghidarea în carieră a persoanelor cu dizabilități au fost puse în discuție în cadrul tuturor programelor de instruire.
<p>Comentariu: Acțiunea nu a fost realizată în 2017, deoarece noua Lege nr. 105 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj a fost aprobată la data de 14 iunie 2018, publicată la 10.08.2018 în Monitorul Oficial Nr. 295-308, art. Nr : 448 și va intra în vigoare la 10.02.2019. Sursă: http://lex.justice.md/md/376758/ Deși MSMPS a raportat că au fost organizate 80 activități de instruire, nu rezultă că acestea ar fi avut drept obiectiv capacitatea angajaților în implementarea noilor măsuri de ocupare (conform prevederilor Legii 105), de aceea nu putem atribui rezultatul activității generale de instruire a ANOFM acestei acțiuni.</p>								
15	3.5.1. Promovarea noii legi privind susținerea ocupării forței de muncă		Trimestrul III	În limitele mijloacelor financiare alocate	MSMPS	Proiect de lege aprobat	În curs de realizare cu termen depășit	<ul style="list-style-type: none"> Conform Raportului MSMPS pe marginea PNA 2017, se relatează următoarele: Proiectul de lege a fost elaborat, supus consultărilor publice, inclusiv Analizei Impactului de reglementare, după care urmează a fi prezentat Guvernului spre aprobare. Prin răspunsul nr. 10/1679 din 03.07.2018, MSMPS comunică că Analiza impactului de reglementare poate fi accesată la: https://mei.gov.md/ro/content/agenda-ria-28022018

Nr.	Acțiunea monitorizată	Termen de implementare conform Matricei	Termen de realizare conform PNA 2017	Costuri estimate (mii lei)	Instituția responsabilă	Indicatori stabiliți	Indicatori realizați	Descrierea progresului înregistrat
	Comentariu: Acțiunea a fost realizată în 2018, deși conform PNA 2017 a avut drept termen limită trimestrul III 2017. Noua Lege nr. 105 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj a fost aprobată la data de 14 iunie 2018, publicată la 10.08.2018 în Monitorul Oficial Nr. 295-308, art. Nr : 448 și va intra în vigoare la 10.02.2019.Sursă: http://lex.justice.md/md/376758/							
16	3.6.2. Prestarea serviciilor de formare profesională a șomerilor și susținerea acestora la încadrarea în câmpul muncii după absolvire		Pe parcursul anului	14.827, 1	ANOFM; ATOFM	Număr de șomeri instruiți; Număr de cursuri de formare profesională contractate; 80% din numărul șomerilor instruiți pe grupe de vîrstă și gen angajate	2628 șomeri instruiți, din care 76 cu dizabilități 45 cursuri de formare profesională contractate 85% din numărul șomerilor instruiți plasați în câmpul muncii – (2233 persoane) 73% din numărul șomerilor cu dizabilități instruiți au fost plasați în câmpul muncii	<ul style="list-style-type: none"> Conform Raportului MSMPS pe marginea PNA 2017, se relatează următoarele:Pe parcursul anului 2017, au absolvit cursurile de formare profesională 2628 șomeri (89,4% din indicatorul planificat pentru anul 2017). Din totalul de absolvenți, au fost plasați în câmpul muncii 2233 persoane (85%) sau cu 5% mai mult comparativ cu indicatorul planificat. Pentru anul 2017, în rezultatul desfășurării procedurilor de achiziții publice la nivel centralizat au fost contractate 17 instituții de învățământ, care au propus ca ofertă pentru instruire cca 45 profesii/meserii/ programe de formare profesională pe diverse specialități. Conform răspunsului din 12.03.2018, ANOFM comunică următoarele: pe parcursul anului 2017, la ATOFM au fost înregistrate cu statut de șomer 680 persoane cu dizabilități (1,6% din nr. total de șomeri înregistrați), din care 314 femei (46,2% femei). ATOFM au acordat servicii de intermediere a muncii la 507 (74,6%) șomeri cu dizabilități, inclusiv șomerilor trecători din anul 2016. De asemenea, ATOFM au acordat gratuit servicii de informare și consiliere profesională la 948 persoane cu dizabilități, dintre care 282 persoane cu dizabilități fără statut de șomer.

Nr.	Acțiunea monitorizată	Termen de implementare conform Matricei	Termen de realizare conform PNA 2017	Costuri estimate (mii lei)	Instituția responsabilă	Indicatori stabiliți	Indicatori realizați	Descrierea progresului înregistrat
								<p>Menționăm, că în perioada de raportare au fost antrenați la lucrările publice 38 persoane cu dizabilități (5,6% din nr. total al persoanelor cu dizabilități înregistrate cu statut de șomer). De asemenea, 23 persoane cu dizabilități (3,4%) au beneficiat de alocație de integrare sau reintegrare profesională (762,6 lei lunar) și 141 persoane au primit ajutor de șomaj (20,7%).</p> <p>În scopul facilitării integrării pe piața muncii, au urmat cursuri de formare profesională gratuite 76 persoane cu dizabilități (11,2% din nr. total de persoane cu dizabilități înregistrate). Din totalul absolvenților din rândul șomerilor cu dizabilități au urmat cursuri de calificare 53 persoane (69,7%), cursuri de recalificare - 12 persoane (15,8%) și cursuri de perfecționare - 11 persoane cu dizabilități (14,5%). Persoanele cu dizabilități care au absolvit cursuri în 2017 cel mai des au optat pentru meseriile/profesiile de bucătar (18,4%), operator calculator (15,8%), chelner și croitor (câte 9,2%), vânzător (6,6%), electrogazosudor și operator în sala de cazane (câte 5,3%), frizer și mecanic auto (câte 3,9%) ș.a. După absolvirea cursurilor au fost plasate în câmpul muncii 56 persoane cu dizabilități (73,7%), dintre care 15 persoane s-au angajat de sine stătător.</p>

Nr.	Acțiunea monitorizată	Termen de implementare conform Matricei	Termen de realizare conform PNA 2017	Costuri estimate (mii lei)	Instituția responsabilă	Indicatori stabiliți	Indicatori realizați	Descrierea progresului înregistrat
								<p>În rezultatul prestării serviciilor, inclusiv de intermediere a muncii, au fost plasate în câmpul muncii 298 șomeri cu dizabilități (43,8% din nr. persoanelor cu dizabilități înregistrate), din care 150 femei (50,3% din nr. șomerilor cu dizabilități angajați total).</p> <ul style="list-style-type: none"> Conform răspunsului nr. 02-281 din 05.04.2018, ANOFM informează: Au fost contractate 17 instituții de învățământ pentru 45 profesii, unde au absolvit 76 persoane cu dizabilități, iar 65 au fost plasate în câmpul muncii.
<p>Comentariu: Deși se raportează că indicatorul pentru numărul de șomeri instruiți a fost atins în proporție de 89,4%, ținta stabilită pentru acest indicator nu este indicată în PNA 2017. Constatăm că ținta stabilită pentru celălalt indicator (80% din șomerii instruiți angajați) a fost depășită cu 5 puncte procentuale, ceea ce reflectă că acțiunea a fost realizată cu succes și a avut impactul scontat. Indicatorii stabiliți pentru această activitate nu presupuneau dezagregarea datelor pe criteriul de dizabilitate, ci doar pe criteriile de vârstă și gen. Cu toate acestea, la solicitarea Secretariatului AOPD, ANOFM a prezentat date referitoare la persoanele cu dizabilități beneficiare de servicii de formare profesională, inclusiv angajate ca rezultat al absolvirii cursurilor. În cazul persoanelor fără dizabilități datele nu au fost dezagregate pe criteriile de gen și vârstă.</p>								

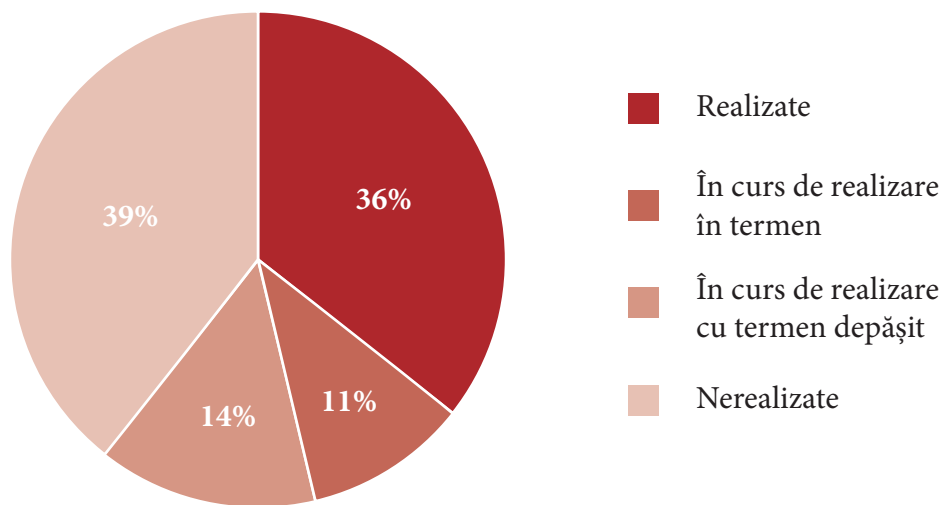
Descrierea gradului de realizare a acțiunilor

În prezentul raport au fost monitorizate 16 acțiuni, care includ per total 28 indicatori de progres. Pentru estimarea nivelului de realizare a fiecărei din cele 16 acțiuni monitorizate, s-au acordat următoarele calificative ce determină stadiul de implementare a indicatorilor:

- a) Realizat** (în cazul în care acțiunea a fost realizată în totalitate și au fost atinse rezultatele scontate, inclusiv pentru acțiunile cu caracter continuu, dacă în perioada de referință au fost atinse țintele);
- b) Nerealizat** (în cazul în care acțiunea nu a fost realizată, nu au fost întreprinse măsuri, inclusiv în cazul în care au fost întreprinse anumite măsuri, dar acestea nu au condus la rezultatul scontat și nu au fost atinse țintele);
- c) În curs de realizare în termen** (în cazul în care acțiunea a fost inițiată, dar termenul de realizare a indicatorului este mai mare decât perioada monitorizării);
- d) În curs de realizare cu termen depășit** (în cazul în care acțiunea a fost inițiată sau realizată, dar termenul de realizare a indicatorului a fost depășit).

Nr. total de acțiuni din PNA 2017	Nr. total de indicatori monitorizați	Realizat	În curs de realizare în termen	În curs de realizare cu termen depășit	Nerealizat
Acțiunea 1.2.1.	2		2		
Acțiunea 1.4.1.	1	1			
Acțiunea 1.5.1.	2	1		1	
Acțiunea 1.5.2.	2				2
Acțiunea 1.5.3.	3				3
Acțiunea 1.6.1.	1	1			
Acțiunea 1.6.2.	1			1	
Acțiunea 1.6.3.	1			1	
Acțiunea 1.7.1.	1		1		
Acțiunea 2.1.1.	2	2			
Acțiunea 2.1.2.	2	2			
Acțiunea 2.2.1.	3				3
Acțiunea 3.2.1.	1				1
Acțiunea 3.2.2.	2				2
Acțiunea 3.5.1.	1			1	
Acțiunea 3.6.2.	3	3			
Total: 16 acțiuni	28 indicatori	10	3	4	11

Gradul de realizare a acțiunilor monitorizate

După stadiul de implementare a indicatorilor monitorizați, putem conchide că 36% din aceștia au fost realizați, 11% sunt în curs de realizare în termen, 14% sunt în curs de realizare cu termen depășit și 39% – nu au fost realizați în termenii stabiliți și/sau rezultatul scontat nu a fost obținut.

Capitolul II.

Concluzii și recomandări privind evaluarea acțiunilor ce vizează asigurarea dreptului la muncă a persoanelor cu dizabilități

2.1. Concluzii

1. PNA 2017 a fost aprobat de către Guvern la data de 24 iulie 2017 (în trimestrul III), în condițiile în care conține acțiuni cu termen limită de realizare în trimestrul II, ceea ce implică apriori riscuri de nerealizare în termenii stabiliți a acțiunilor planificate
2. Abordarea integrată (mainstreaming) a dimensiunii dizabilității nu se regăsește în acțiunile planificate pentru anul 2017.
3. Acțiuni specifice care vizează nemijlocit persoanele cu dizabilități, de asemenea, nu se regăsesc în PNA 2017.
4. În urma estimării nivelului de realizare a fiecărei acțiuni monitorizate, constatăm un grad înalt de nerealizare a activităților în termenii planificați. Practic jumătate din cele 16 acțiuni monitorizate nu au fost finalizate în 2017 și deși au fost întreprinse unele măsuri în acest sens, indicatorii planificați nu au fost atinși.
5. Cu privire la respectarea transparenței decizionale de către MSMPS la elaborarea PNA 2017, nu se respectă prevederile Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional⁶, întrucât nu a fost publicată sinteza recomandărilor, comentariile sau completările pe marginea proiectului supus consultărilor publice.
6. Raportul pe marginea PNA 2017 nu conține rubricile „indicatori de progres” și „costuri” pentru a facilita înțelegerea măsurii în care au fost atinse țintele, precum și a resurselor financiare alocate în acest scop.
7. PNA 2017 nu estimează un buget total pentru realizarea acțiunilor în faza de aprobare și nici la sfârșitul anului de implementare nu sunt reflectate date cu privire la bugetul executat⁷.
8. Indicatorii de progres nu indică ținte care urmează a fi atinse anual pentru a asigura realizarea măsurilor de incluziune a persoanelor cu dizabilități pe piața muncii. Lipsa țintelor împiedică evaluarea gradului de realizare a obiectivelor propuse și nu poate fi urmărită traiectoria performanței, dar și impactul pe care îl produc acestea din perspectiva grupului de interes.
9. Ținta 12. Ponderea persoanelor cu dizabilități angajate în câmpul muncii, % din totalul persoanelor cu dizabilități – constituie una din cele 12 ținte majore ale SNOFM, dar nu a fost estimată valoarea acesteia în 2017, deși se preconiza estimarea acesteia începând cu primul an de implementare a SNOFM.
10. În lipsa estimării costurilor și stabilirii țintelor, mai multe acțiuni nu sunt fezabile pentru a produce schimbările scontate, menținând situația de status quo.
11. Nu toți indicatorii de progres din Matrice sunt corelați cu indicatorii din PNA 2017, spre exemplu indicatorul Acțiunii 1.6.2.
12. Analiza indicatorilor de progres la această etapă nu este posibilă, deoarece datele disponibile în acest sens fiind insuficiente pentru o astfel de analiză, de exemplu: ținta este stabilită, însă nu se cunoaște valoarea inițială a indicatorului.
13. Lipsa colectării sistematice a datelor dezagregate pe criteriul dizabilitate și a măsurilor specifice pentru persoanele cu dizabilități în procesul de implementare a SNOFM implică riscul ca impactul SNOFM pentru acest grup să fie redus.

⁶ AOPD a expediat la data de 15.02.2018 aviz cu 15 recomandări asupra Planului național de acțiuni pe anul 2018 pentru implementarea Strategiei naționale privind ocuparea forței de muncă. În varianta finală aprobată la data de 10 mai, nu se regăsesc recomandările înaintate de Platformă.

Link: <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=375963>

⁷ Conform răspunsului MSMPS se informează că raportarea cu privire la executarea bugetului se realizează de către instituțiile responsabile direct Ministerului Finanțelor. Ministerul Finanțelor informează că MSMPS este organ central de specialitate al administrației publice, care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniul dat.

2.2. Recomandări:

1. Aprobarea Planurilor anuale ale SNOFM până la începutul fiecărui an de implementare, pentru a asigura implementarea acțiunilor în termenii stabiliți.
2. Stabilirea țintelor și indicatorilor de progres, precum și ajustarea măsurilor din SNOFM din perspectiva includerii dimensiunii dizabilității.
3. Colectarea datelor dezagregate pe criteriul dizabilitate în vederea monitorizării și evaluării impactului SNOFM asupra persoanelor cu dizabilități.
4. Revizuirea, în caz de necesitate a termenilor de realizare a acțiunilor în vederea asigurării implementării efective a acestora pe parcursul perioadei stabilite.
5. Elaborarea Rapoartelor pe marginea Planurilor anuale pentru implementarea SNOFM în baza indicatorilor de progres stabiliți.
6. Estimarea costurilor pentru implementarea acțiunilor planificate anual și alocarea resurselor necesare pentru asigurarea implementării acțiunilor respective.
7. Stabilirea țintei majore 12. *Ponderea persoanelor cu dizabilități angajate în câmpul muncii, % din totalul persoanelor cu dizabilități* pentru următorii ani de implementare a Strategiei.
8. Asigurarea constantă a transparenței decizionale prin publicarea tabelor de sinteză conform prevederilor art. 12 al Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional și desemnarea unei persoane responsabile de comunicarea cu societatea civilă și de gestionare a procesului de consultări publice.
9. Corelarea minuțioasă a acțiunilor prevăzute în Matricea generală de acțiuni pentru perioada 2017-2021 cu acțiunile planificate anual.
10. Consultarea și implicarea persoanelor cu dizabilități și a organizațiilor care le reprezintă în procesul de planificare anuală în vederea implementării SNOFM.

